

NATURA 2000-GBIED: BOETELERVELD

CONCEPT VERSLAG VELDBEZOEK DD. 4 AUGUSTUS 2022

Aanwezig namens Provincie:

[Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J

Aanwezig namens Terreinbeheerder (LO):

[Redacted] J

Datum bezoek:

4 augustus 2022, 13.00-16.00 uur

Doelen

Op 4 augustus 2022 hebben wij een bezoek gebracht aan het Natura 2000-gebied Boetelerveld. Dit in het kader van het jaarlijkse veldbezoek zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het Programma Aanpak Stikstof en het document 'Methodiek Veldbezoek PAS'. Het is bekend dat we geen PAS meer hebben. Desondanks maakten het Rijk en de provincies de afspraak dat we de monitoring voortzetten die onder het PAS is opgestart. De veldbezoeken zijn ook onderdeel van deze monitoring. Doel van het bezoek was na te gaan of de in de gebiedsanalyse voor het gebied voorziene ontwikkelingen van de diverse stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden op koers liggen en hierover in overleg te treden met de betrokken TBO's. Dit betreft een veldimpressie die kan dienen als aanvulling op- en niet ter vervanging van de reguliere monitorings-systematiek.

Er is een ronde langs de volgende habitattypen/habitatsoorten gelopen:

1. Vochtige Heide (H4010A);
2. 2tal poelen met drijvende waterweegbree (H1831)
3. Natuurontwikkeling op voormalige boslocaties met ontwikkeling naar uiteindelijk met name Vochtige heide (H4010A) en in mindere mate Pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) en Blauwgrasland (H6410);
4. Turfgat (Blauwgrasland (H6410) met noordelijk daarvan natuurontwikkeling);

Het gebied is in beheer bij Landschap Overijssel.

Gegevens:

- Beheerplan Boetelerveld
- PAS Gebiedsanalyse
- Methodiek Veldbezoek PAS

Bijlage(n):

- Kaart met de locaties die zijn bezocht, inclusief Habitattypenkaart (bijlage 1)

Bevindingen

In 2020 is de uitvoer van de PAS-maatregelen in het Boetelerveld gestart. Ten tijde van het veldbezoek in 2021 was de boskap al grotendeels uitgevoerd. Nu dus weer een jaar verder. Naast dat er veel bos is verwijderd (M7 en M8), is nu ook onder andere het hierbij horende nawerk (klepelen, strooisel verwijderen, bekalken) en het dichten van greppels uitgevoerd. Het verwijderen van bos zorgt voor vermindering verdamping en daardoor verhoging van zowel de zomer- als de wintergrondwaterstanden. Daarnaast zorgt het verwijderen van bos voor vermindering van lokale invang van stikstofdepositie. Het dichten van greppels verminderd de ontwatering van het gebied.

Op de voormalige boslocaties is zijn de strooisellaag en stobben verwijderd. Dit om uitbreiding van de voor dit gebied relevante habitattypen te bewerkstelligen. Ondanks dat de maatregelen relatief recent zijn genomen, zien we toch al bemoedigende resultaten in de vorm van kenmerkende soorten.

De negatieve effecten van de droge zomer zijn zichtbaar (droge bodem en droogtestress bij planten). Hoe en of het gebied zich de komende jaren qua hydrologie zal herstellen dankzij ondermeer de uitvoer van de

maatregelen, daarover kunnen we nu geen harde conclusies trekken in het veld maar moet uit monitoring blijken. Volgens de terreinbeheerder (Landschap Overijssel) lijken de interne maatregelen lokaal een positief hydrologisch effect te sorteren. Echter is de eerste indruk van Landschap Overijssel (op basis van hydrologische meetgegevens van 2022) dat de externe maatregelen onvoldoende zijn om de voorjaarsgrondwaterstanden in het Boetelerveld langer hoog te houden.

De effecten van langjarige overbelasting met stikstof zijn in het veld goed zichtbaar, bijvoorbeeld a.d.h.v. vergrassing (pijpenstrootje) van de vochtige heide en de grote toename van opslag van ruwe berk. De terreinbeheerder heeft veel beheerinzet nodig om dit tegen te gaan.

Dit veldbezoek richten we ons met name op locaties waar recentelijk maatregelen hebben plaatsgevonden.

Bevindingen per locatie

Locatie 1: (bestaande) Vochtige Heide Noordoosthoek.

We bezoeken de zone ten noorden van het wandelpad. Vergrassing met pijpestrootje als gevolg van te hoge stikstofdepositie duidelijk zichtbaar. Minder klokjesgentiaan dan voorheen wat vermoedelijk ook te wijten is aan verdroging van deze laagte. Bruine snavelbies aanwezig.

Langs het pad komen we liggende vleugeltjesbloem tegen. Ook wat verruiging (rand), maaien aanbevolen. Mogelijk op termijn ontwikkeling naar heischraal grasland.

Locatie 2: Slenk

In het deel ten oosten van de slenk (waar boskap heeft plaatsgevonden en de strooisellaag is verwijderd) komen we een aantal veelbelovende soorten tegen, zoals geelgroene zegge, blauwe knoop en tormentil. In het noordelijke deel van de slenk staan veel (kwantitatief) zegge's.

Locatie 3: Poel 1

Om de poel ligt een zoom met (veel) moerashertshooi. In de poel is drijvende waterweegbree (habitatsoort) ingebracht, deze is nog aanwezig. De poel is niet beleemd, de waterstand is dan ook vrij laag. Er zal alsnog beleemd worden om ervoor te zorgen dat het waterpeil in de zomer niet te ver uitzakt.

Locatie 4: Vervolg slenk

Hier zijn wederom bemoedigende resultaten van de uitgevoerde maatregelen te zien. Ondermeer de volgende soorten worden waargenomen: diverse zegge's (blauwe zegge, geelgroene zegge, een kruising tussen blonde en geelgroene zegge en (voor het eerst) blonde zegge), tormentil, lokaal bruine snavelbies en een kruipende variant van de klokjesgentiaan.

Locatie 5: Poel 2

De bodem van deze poel is opnieuw beleemd om ervoor te zorgen dat de poel niet meer 'lek' is. Dit lijkt goed geslaagd te zijn, aangezien het waterniveau in de poel mooi hoog is. De habitatsoort drijvende waterweegbree is ook in deze poel aanwezig (in redelijke hoeveelheid en bloeiend in het water). Ook wordt vlottende bies waargenomen. Geen witsnuitlibel dit jaar.

Locatie 6: Klein Turfgat

Bij het klein turfgat zijn ondermeer hydrologische maatregelen genomen ten behoeve van herstel en uitbreiding van het blauwgrasland. In het nieuwe deel (ten noorden van het bestaande blauwgrasland) wordt een ander beheer gevoerd (meermaals maaien, ook uitmijnen). Het bestaande blauwgrasland oogt aan de ruige kant (veel bertram/hennegras). In de laagte kwam eerst veel blaaszegge voor maar nu m.n. egelboterbloem. In het veld zijn nog geen positieve effecten van de hydrologische maatregelen zichtbaar. We zien weinig orchideeën (in het bijzonder weinig brede orchis (blauwgraslandsoort/indicatorsoort)).

Conclusie

Op hoofdlijnen zijn de volgende constatering gedaan:

- Het merendeel van de PAS-maatregelen is inmiddels (recentelijk, m.n. 2021)) uitgevoerd. Dit betreft onder meer boskap en verwijderen strooisellaag. De eerste resultaten op deze locaties zijn positief, de soorten die worden aangetroffen zijn merendeels gewenst en de vegetaties hebben de potentie om zich tot habitattypen door te ontwikkelen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen